

**នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា**

ឯកសារបកប្រែ
TRANSLATION/TRADUCTION
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date): 19-Dec-2011, 14:49
CMS/CFO: Uch Arun

ព័ត៌មានពិស្តារអំពីការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជសដ
ភាគីដាក់ឯកសារ: លោក **ខៀវ សំផន**
ដាក់ជូន: អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
ភាសាដើម: **បារាំង**
កាលបរិច្ឆេទឯកសារ: ថ្ងៃទី ១៩ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១១

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារស្ទើរឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: **សាធារណៈ**
ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដោយអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង: **សាធារណៈ/Public**
ប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់:
ពិនិត្យឡើងវិញចំពោះឯកសារចំណាត់ថ្នាក់ណោះអាសន្ន:
ឈ្មោះមន្ត្រីកត់ត្រា:
ហត្ថលេខា:

បម្រើយតបទៅនឹងសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាសុំទទួលឯកសារថ្មីពីរ

ដាក់ដោយ:
មេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន
មេធាវី គង់ សំអុន
មេធាវី Arthur VERCKEN
មេធាវី Jacques VERGÈS

ដាក់ជូន:
អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
ចៅក្រម និល ណុន
ចៅក្រម Silvia CARTWRIGHT
ចៅក្រម យូរ ឧត្តរា
ចៅក្រម Jean-Marc LAVERGNE
ចៅក្រម យ៉ា សុខន

ជំនួយការ:
លោកស្រី សេង សុជាតា

កញ្ញា Marie CAPOTORTO
 កញ្ញា Shéhérazade BOUARFA
 កញ្ញា Clémence WITT
 កញ្ញា Mathilde CHIFFERT
 កញ្ញា អ៊ូច ស្រីផាត់

សហព្រះរាជអាជ្ញា៖
 លោកស្រី ជា លាង
 លោក Andrew CAYLEY

មេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាំងអស់

ក្រុមមេធាវីការពារក្តីទាំងអស់

គោរពជូនអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

I- សេចក្តីផ្តើម

- ១. កាលពីថ្ងៃទី ០៩ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១១ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានជូនដំណឹងដល់ភាគីនានា អំពីសំណើសុំការអនុញ្ញាតិពីអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ដើម្បីឱ្យខ្លួនអាចដាក់ឯកសារថ្មីពីរ (ខ្សែវីដេអូមួយ និងសៀវភៅមួយក្បាល) ចូលទៅក្នុងសំណុំរឿង។ សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវបានដាក់ដោយយោងតាមវិធាន ៩២ និង វិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង^១។
- ២. លោក ខៀវ សំផន សូមជំទាស់នឹងសំណើយីតយ៉ាវនេះ ហើយស្នើសុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងមេត្តាបដិសេធសំណើនេះចោល ដោយហេតុថាសំណើនេះមិនបំពេញលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យគតិយុត្តិ ដូចបានតម្រូវ។

II- ការពិភាក្សា

- ៣. កាលពីពេលថ្មីៗកន្លងទៅនេះ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានរំព្យកថា លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យដូចមានចែងនៅក្នុងវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង^២ “មានភាពតឹងតែងហួសហេតុ” ពីព្រោះវិធាននេះតម្រូវឱ្យបង្ហាញថា “ទោះបីជាមានការខ្លះខ្លែងអស់ពីលទ្ធភាពយ៉ាងណាក៏ដោយ” ក៏ឯកសារមិនអាចត្រូវ

¹ ការបង្ហាញជូនរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា អំពីការធ្វើសម្ភាសន៍ជាមួយ ខៀវ សំផន និងសៀវភៅដែលមានចំណងជើងថា “នៅពីក្រោយវាលពិឃាត៖ មេដឹកនាំខ្មែរក្រហមម្នាក់ និងជនរងគ្រោះម្នាក់ក្នុងចំណោមជនរងគ្រោះជាច្រើនរបស់គាត់” ដោយលោក GINA CHON និងលោក ចេត សម្បត្តិ ចុះថ្ងៃទី ០៥ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារ E152 (“សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា”)។ ដោយសារសំណើនេះត្រូវបានជូនដំណឹងជាភាសាអង់គ្លេស និងភាសាខ្មែរ នៅថ្ងៃទី ០៩ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១១ ចម្លើយតបនេះត្រូវបានដាក់ជាភាសាបារាំង។

² “ក្នុងកំឡុងពេលសវនាការ តាមគំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់អង្គជំនុំជម្រះ ឬតាមការស្នើសុំរបស់ភាគី អង្គជំនុំជម្រះអាចកោះហៅ ឬស្តាប់ចម្លើយបុគ្គលណាម្នាក់ក្នុងឋានៈជាសាក្សី ឬទទួលយកនូវភស្តុតាងថ្មី ដែលមានប្រយោជន៍សម្រាប់នាំមកនូវការស្វែងរកការពិត។ គ្រប់ភាគីដែលបានស្នើសុំត្រូវបញ្ជាក់មូលហេតុនៃការស្នើសុំនេះឱ្យបានច្បាស់លាស់។ អង្គជំនុំជម្រះនឹងធ្វើសេចក្តីសម្រេចចំពោះការស្នើសុំនោះផ្អែកតាមខ្លឹមសារដែលមានចែងនៅក្នុងវិធាន ៨៧(៣) ខាងលើ។ ភាគីដែលស្នើសុំត្រូវតែធ្វើឱ្យអង្គជំនុំជម្រះជឿជាក់ថាសក្ខីកម្ម ឬភស្តុតាងដែលបានស្នើសុំនោះ ពុំអាចរកបាននៅមុនពេលការចាប់ផ្តើមជំនុំជម្រះ”។

ចម្លើយតបទៅនឹងសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាសុំទទួលឯកសារថ្មីពីរ

បានផ្តល់ជូនតាមកាលកំណត់។ លើសពីនេះទៅទៀត ភាគីស្នើសុំត្រូវបង្ហាញថាការទទួលយកឯកសារយឺតយ៉ាវ “មានសារៈសំខាន់ជាសារវន្ត” ដើម្បីផលប្រយោជន៍នៃយុត្តិធម៌។

- ៤. ក្នុងរឿងក្តី ឌុច អង្គជំនុំជម្រះបានអះអាងរួចមកហើយថា “ដើម្បីប្រកាសថាឯកសារថ្មីអាចទទួលយកបាន ឯកសារថ្មីនោះត្រូវតែ (...) បង្ហាញហេតុផលថាមិនមានលទ្ធភាពគោរពតាមកាលកំណត់នោះបាន ហើយឯកសារនោះត្រូវបានដាក់ឱ្យបានឆាប់រហ័សបំផុត ក្រោយកាលបរិច្ឆេទផុតកំណត់ក្នុងកាលៈទេសៈពិសេសដែលភាគីស្នើសុំស្វែងរកឯកសារបន្ទាប់ពីផុតកាលកំណត់”⁴។ ក្រៅពីនេះទៀត អង្គជំនុំជម្រះធានាថា “មិនមានហេតុផលបង្ហាញថាការយឺតយ៉ាវក្នុងការដាក់ភ័ស្តុតាង គឺជាទង្វើដោយចេតនា”⁵។
- ៥. ក្នុងករណីនេះ សហព្រះរាជអាជ្ញាមិនបានបង្ហាញថា ខ្លួនបានខ្វះខាតអស់ពីលទ្ធភាព ហើយមិនអាចគោរពតាមពេលវេលា ដែលកំណត់ដោយអង្គជំនុំជម្រះឡើយ។

ក. ឯកសារទីបួន៖ ខ្សែវីដេអូ

- ៦. សហព្រះរាជអាជ្ញាអះអាងថាបានរកឃើញខ្សែវីដេអូសម្ភាសន៍ជាមួយលោក ខៀវ សំផន នៅក្នុងអ៊ិនធឺណិត នៅថ្ងៃទី០១ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១១។ សហព្រះរាជអាជ្ញាយល់ឃើញថា ខ្សែវីដេអូមួយនេះទំនងជាដាក់ផ្សាយក្នុងអ៊ិនធឺណិត ដោយបុគ្គលមួយរូបដែលអះអាងថាខ្លួនគឺជាខៀវ សំផន។
- ៧. សហព្រះរាជអាជ្ញាមិនបានបញ្ជាក់អំពីកាលបរិច្ឆេទនៃកិច្ចសម្ភាសន៍ទាំងនោះ ឬកាលបរិច្ឆេទដាក់ផ្សាយខ្សែវីដេអូនេះក្នុងអ៊ិនធឺណិត ឬអាសយដ្ឋានវេបសាយដែលខ្សែវីដេអូនោះត្រូវបានរកឃើញនោះឡើយ។ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានត្រឹមតែអះអាងថា ខ្សែវីដេអូនេះមិនអាចរកបាន នៅមុនថ្ងៃទី

³ បញ្ជីឈ្មោះសាក្សីសម្រាប់ការជំនុំជម្រះនៅដំណាក់កាលដំបូង ពេលវេលាកំណត់សម្រាប់ការតវ៉ាអំពីការទទួលយកឯកសារ និងវត្ថុតាង និងចម្លើយតបទៅនឹងសំណើ E109/5 ចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារ E131/1 ទំព័រ ៦។

⁴ សេចក្តីសម្រេចអំពីភាពអាចទទួលយកបាននៃភ័ស្តុតាងថ្មី និងសេចក្តីណែនាំដល់ភាគីទាំងអស់ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០០៩ ឯកសារ D288/6.5/10/2 កថាខណ្ឌ ៦។

⁵ ដូចខាងលើ កថាខណ្ឌ ១២។

ចម្លើយតបទៅនឹងសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាសុំទទួលឯកសារថ្មីពីរ

២៧ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១១^៦ ដោយមិនបានផ្តល់ព័ត៌មានសម្រាប់ពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់អ្វីទាំងអស់។ តាម ពិត ការអះអាងបែបនេះមិនអាចបង្ហាញថា សហព្រះរាជអាជ្ញាមិនអាចគោរពតាមពេលវេលាដែល កំណត់ដោយអង្គជំនុំជម្រះនោះទេ (សម្រាប់ជាការចងចាំ៖ ថ្ងៃទី១០ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១១)^៧។

៨. លើសពីនោះទៀត សហព្រះរាជអាជ្ញាប្រកាសថាបានរកឃើញខ្សែវីដេអូនេះនៅថ្ងៃទី ០១ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១១ ប៉ុន្តែ ទើបតែផ្តល់ដំណឹងនៅថ្ងៃទី ០៩ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១១ គឺជាងមួយខែក្រោយមក។

ខ. ឯកសារទីពីរ៖ សៀវភៅ

៩. សហព្រះរាជអាជ្ញាអះអាង កាលពីថ្ងៃទី ៣០ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១១ ថាបានរកឃើញសៀវភៅមួយ ក្បាល និងដោយ Gina Chon និងថេត សម្បត្តិ មានចំណងជើងថា “នៅពីក្រោយវាលពិឃាត៖ មេដឹកនាំខ្មែរក្រហមម្នាក់ និងជនរងគ្រោះម្នាក់ ក្នុងចំណោមជនរងគ្រោះជាច្រើនរបស់គាត់” (*Behind the Killing Fields: a Khmer Rouge Leader and One of His Victims*)។ សហ ព្រះរាជអាជ្ញាចង្អុលបង្ហាញថា សៀវភៅនេះត្រូវបានបោះពុម្ពផ្សាយ នៅឆ្នាំ២០១០ ហើយត្រូវបាន បណ្តាលយ អ.វ.ត.ក ទិញបាន នៅខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១១^៨។

១០. ដោយសារតែការទិញសៀវភៅមួយក្បាលដោយបណ្តាលយ អ.វ.ត.ក ពិតជាមិនអាចឱ្យគិតកាល កំណត់ស្របច្បាប់អប្បបរមាក្នុងរឿងក្តីនេះ ជាក់ស្តែងណាស់ សៀវភៅនេះមានតាំងពីឆ្នាំ២០១០ មកម៉្លេះ ហើយគ្មានលេសអ្វីដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាខកខានមិនបានបំពេញកាតព្វកិច្ចខ្លះខ្លះរបស់ ខ្លួន ពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហានេះបានទេ។

^៦ សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា កថាខណ្ឌ ៣។

^៧ ពេលវេលាកំណត់ដំបូងគឺថ្ងៃទី ១៣ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១១ ហើយបន្ទាប់ពីការប្រកាសពីការឈប់សម្រាករបស់តុលាការរួចមក ពេលវេលាកំណត់ត្រូវបានលើករហូតដល់ថ្ងៃទី ១៩ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១១៖ ដីកាបង្គាប់ឱ្យភាគីដាក់សម្ភារៈដើម្បីរៀបចំសវនាការ ចុះថ្ងៃទី ១៧ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារ E9 ; អនុស្សរណៈពាក់ព័ន្ធនឹងការឈប់សម្រាករបស់ចៅក្រមក្នុងឱកាសបុណ្យចូល ឆ្នាំថ្មីប្រពៃណីខ្មែរ ចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារ E68។

^៨ សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា កថាខណ្ឌ ៥។

ចម្លើយតបទៅនឹងសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាសុំទទួលឯកសារថ្មីពីរ

- ១១. ម្យ៉ាងវិញទៀត ទោះបីជាកាលបរិច្ឆេទទិញសៀវភៅនេះដោយបណ្តាលវិធីត្រូវបានគិតក៏ដោយ ក៏ ការទិញត្រូវបានធ្វើឡើង ប្តូរខែមុនពេលរកឃើញតាមការអះអាងរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា។
- ១២. ទន្ទឹមនឹងនេះ អង្គជំនុំជម្រះនឹងកត់សម្គាល់ឃើញថា តាមអ៊ីមែលចុះថ្ងៃទី ០២ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១១ បុគ្គលិកទាំងអស់របស់ អ.វ.ត.ក (រួមទាំងសហព្រះរាជអាជ្ញាផងដែរ) ត្រូវបានជូនដំណឹងអំពីការ ទិញសៀវភៅនេះ ដោយបណ្តាលវិធី អ.វ.ត.ក^១។
- ១៣. ជាការសន្និដ្ឋាន សហព្រះរាជអាជ្ញាមិនបានបង្ហាញថាខ្លួនបានខ្វះខាតអស់ពីលទ្ធភាព ឬខ្លួនមិនអាច គោរពតាមពេលវេលាដែលកំណត់ដោយអង្គជំនុំជម្រះ ឬដាក់ឯកសារថ្មីទាំងពីរនេះឱ្យបានឆាប់ រហ័សបំផុត ក្រោយកាលបរិច្ឆេទផុតកំណត់ នោះទេ។
- ១៤. លើសពីនេះទៅទៀត សហព្រះរាជអាជ្ញាក៏មិនបានបង្ហាញផងដែរថា ការទទួលយកឯកសារថ្មីពីរ នេះមានសារៈសំខាន់ជាសារវិន័យ ដើម្បីផលប្រយោជន៍យុត្តិធម៌ ឬឯកសារពីរនេះបំពេញលក្ខណៈ វិនិច្ឆ័យភាពជាប់ពាក់ព័ន្ធ ភាពគួរឱ្យជឿជាក់បាន និងយថាភាព ដែលកំណត់ដោយវិធាន ៨៧(៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង^{១០} នោះដែរ។ លោក ខៀវ សំផន នឹងបញ្ជាក់បន្ថែមនូវទន្ទឹមករណ៍លើចំណុចទាំងអស់ នេះ ដោយផ្ទាល់មាត់ នៅពេលក្រោយ ប្រសិនបើអាច។

ការប្រយោជន៍នេះ

- ១៥. លោក ខៀវ សំផន ស្នើសុំអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងមេត្តា៖
 - **បដិសេធសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា។**

^១ អ៊ីមែល ចុះថ្ងៃទី ០២ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១១ ម៉ោង ១០ និង ៥៨ នាទី មានចំណងជើងថា « New Books arrival » [សៀវភៅ ថ្មីមកដល់] មានភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធ។

^{១០} សេចក្តីជំទាស់មិនទទួលយកបញ្ជីឯកសារ ដែលដាក់ដោយភាគីផ្សេងទៀត សម្រាប់ការជំនុំជម្រះដំណាក់កាលដំបូង (ពីថ្ងៃទី ២៨ ខែ វិច្ឆិកា ដល់ថ្ងៃទី ១៦ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១១) ចុះថ្ងៃទី ១៤ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារ E131/6។

ចម្លើយតបទៅនឹងសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាសុំទទួលឯកសារថ្មីពីរ

	មេធាវី គង់ សំអុន	ទីក្រុងភ្នំពេញ	
	មេធាវី Arthur VERCKEN	ទីក្រុងប៉ារីស	
	មេធាវី Jacques VERGÈS	ទីក្រុងប៉ារីស	
កាលបរិច្ឆេទ	ឈ្មោះ	ទីកន្លែង	ហត្ថលេខា

ចម្លើយតបទៅនឹងសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាសុំទទួលឯកសារថ្មីពីរ